

SVIF:s årsbok 1981 - 2014

Sedan 1981 har Svenska idrottshistoriska föreningen varje år utgivit en årsbok. Den är den enda i sitt slag som renodlat fokuserat på idrottshistoria och idrottshistorisk forskning. Nedan presenteras en översikt över samtliga artiklar som givits ut under de 33 år årsskriften utkommit. Därutöver har varje nummer innehållit recensioner av aktuell forskning inom det idrottshistoriska området.

För dig som vill veta mer går årsboken att beställa från SVIF, alternativt hittar du den på ett välsorterat bibliotek.

1981

Mats Hellspong – *Idrott och etnologi.*

Jan Lindroth – *Baron Posse, Boston och Sverige. En strid kring linggymnastiken i USA 1889-1895.*

Åke Svahn – *Nordisk familjeboks sportlexicon. En skapelseberättelse.*

Bertil Wahlqvist – *Idrottshistoriska källproblem i de isländska sagorna – ett par exempel.*

Ture Widlund – *Dragkamp i vid Olympiska spelen i Paris 1900.*

Leena Laine – *Forskningsprojektet för Finlands idrottshistoria – en rapport om ansträngningarna för en vetenskapligare forskning i idrottshistoria.*

Jan Lindroth – *Viktor Balck som idrottsideolog – ett föredragningsmanuskript utgivet med inledning och kommentarer.*

1982

Mats Hellspong – *Boxningssportens geografiska spridning.*

Hans Georg John – *Några historiska aspekter på gymnastiken i Tyskland.*

Henrik Sandblad – *Det första svenska fotbollsreferatet – Göran Vallerius i Leicester 1710.*

Åke Svahn – *Från Albert Wiberg till SVIF. Tal vid femårsjubileet den 1 september 1981.*

Ture Widlund – *Det olympiska valspråket – bakgrund och tillkomst.*

1983

Gösta Berg – *Några uppgifter om skidlöpning som sport i äldre tid i Sverige.*

Arne Bergstrand – *C.J.L. Almqvist och simningen. Några simhistoriska notiser.*

Björn Jordell – *Operation Stockholms idrottsminnen, en presentation.*

Rooney Magnusson – *Rätt och fel i idrottsstatistiken – exempel från den fria idrottens historia.*

Henrik Sandblad – *Läkaren Arvid Faxé, en pionjär för svensk simsport.*

Åke Svahn – *”Olympiska spelen” i Helsingborg 1834 och 1836.*

1984

Henning Eichberg – *Intet nytt under solen? – Kamp og drab, yoga og shamanisme i gammel nordisk kropskultur.*

Lars Ericson – *Stockholms Roddförening och dess arkiv.*

Lars Gunnarsson – *Grand Prix-sportens framväxt och utveckling – en översikt.*

Lars Gunnarsson och Jan Lindroth – *Att studera idrottsideologi – ett diskussionsinlägg.*

Henrik Sandblad – *1880-talets idrottstävlingar på Sannahed. Legend och verklighet.*

Leif Yttergren – *Den svenska ”korpen”. Korporationsidrottens utveckling 1945–1953.*

1985

Christer Bjurwill – *Idrottens metafysik. Ett ytterligare diskussionsinlägg till frågan om idrottsideologi.*

Bengt Rut – *Franska fäktläror och annan äldre idrottslitteratur – radiomajorens samling.*

Henrik Sandblad – *L.S. – Lyckans soldater – Lyckans samfund. Från den göteborgska idrottsrörelsens gryningsår.*

Robert von Sandor – *Budosportens historiska och filosofiska utgångspunkter.*

Eija-Leena Wuolio – *Den svenska pedagogiska gymnastiken (Linggymnastiken) i Finland.*

Olle Åhs – *Vad hände med Linggymnastiken? Örebro och arvet efter P.H. Ling.*

Jan Lindroth – *Tankar kring gymnastik och idrott. En artikel av Edvn Wide 1930 med inledning och kommentarer.*

1986

Gunder Andersson – *Till minnet av idrottsmemoarerna.*

Gösta Berg – *Kapplöpning. Några anteckningar till den moderna idrottens förhistoria.*

Olle Halldén – *GIH:s gamla bibliotek från GCI. Rapport från en påbörjad genomgång av det äldre bokbeståndet från 1800-talet.*

Mats Hellspong – *Våldet på idrottsläktarna.*

Ejgil Jespersen, Ove Korsgaard & Jørn Møller - *Bevaegelse i rum og tid. Om Gerlev idraetshøjskole og Idrætsforsk.*

Martin Johansson – *Forskning om idrottsideologi – en komplicerad historia.*

Jan Lindroth – *Kors eller boll? Kyrkan och idrotten i Sverige 1900–1914.*

Lars Niléhn – *Wilhelm Hedemann-Gade, Svenskt Hjulförbund och Lunds idrottsplats.*

1987

Lars Ericson – *Idrott och militärer – några fakta och funderingar kring exemplet K3 i Skövde.*

Åke Jönsson – *Så kom fotbollen till Malmö. Ett bidrag till det moderna fotbollsspelets uppkomst i Sverige.*

Lars Niléhn – *”Uttråkade, slappa, brådmogna, likgiltiga” – tidig studentidrott i Lund.*

Paavo Roos – *Perspektiv på idrott och samhälle i det antika Grekland.*

Håkan Sandblad – *Kulturen och Stockholms-OS eller Så fick Coubertin sin guldmedalj.*

Bernhard Woltmann – *Den olympiska rörelsen i Polen.*

Leif Yttergren – *Stockholms allmänna velocipedklubb och kappryttarstrejken 1899.*

1988

Claes Annerstedt – *Quintilianus och fysisk fostran.*

Heiner Gillmeister – *Den skriftliga utmaningen i de gotländska bollspelen. Dess kulturella och historiska innebörd.*

Olof Kihlmark – *Gymnaestradan – vad är det?*

Leena Laine – *Idrott för alla – men på olika villkor? Idrott, samhälle och social kontroll i Finland 1856–1917.*

Jan Lindroth – *Jubileumsskrifterna och den lokalhistoriska idrottsforskningen.*

Yngve Lithman – *Kämpande kroppar, moraliska kroppar – retorik och social kontroll i den tidiga gymnastiken.*

Maija Runcis – *Idrott, friluftsliv och social rekrytering. Ett par exempel med huvudstadsanknytning.*

1989

Christer Bjurwill – *Idrottens didaktik.*

David Fisher – *Judisk idrottshistoria i Sverige – några anteckningar.*

Mats Hellspong – *Den gotländska idrotten.*

Jan Lindroth – *Linggymnastikens historia – vilken forskning har utförts och vad återstår?*

Peeter Mark – *”Den eviga mumien”. Amatörfrågans behandling i svensk idrott 1880–1967.*

Leena Laine – *Forskningsprojektet för Finlands idrottshistoria – en rapport om ansträngningarna för en vetenskapligare forskning i idrottshistoria.*

1990

Nils Edling – *Med Ling mot omvärlden: Förbundet för fysisk fostran 1913–1925.*

Antero Heikkinen – *För hälsans skull. Motion i en finsk ståndsfamilj på 1700-talet.*

Ulla Johansson – *De okända gestalterna. Personerna bakom allmänna idrottsföreningar i Stockholm 1890–1909.*

Jan Lindroth – *Hely Hutchinson Almond som kroppsövnings- och hälsoprofet i den brittiska public school-världen. Ett uppsats manuskript utgivet med inledning och kommentarer.*

Rolf Pålbrant – *Cykelindustri och cykelsport till 1900.*

Johnny Wijk – *Sport, politiska ideologier och det svenska "tennisundret".*

1991

Anna Gardeman – *Torsten Tegner, idrott och politik 1933–1942.*

Jan Lindroth – *Inget träd växer till himlen. Idrottsrörelsen och des grenar förr, nu och i framtiden.*

Henrik Meinander – *Karaktärsdaning framförallt! En skiss av Carl Svedelius, pedagog oh idrottsideolog av nordiska mått.*

Peter G. Schantz – *Olympismen och skolan. Tankar om idrottsetik och idrottshistoria med anledning av ett möte inom Internationella olympiska kommittén.*

Bill Sund – *Fotbollskultur – några utvecklingstendenser.*

1992

Antero Heikkinen – *Gymnastikens genombrott vid Helsingfors universitet.*

Bode Janzon – *"En hela folkets sak?" Idrottsrörelse och samhällsintressen under 1900-talets första hälft, några hållpunkter.*

Jan Lindroth – *Idrottshistorisk forskning i internationellt perspektiv. Några utomnordiska tendenser under det senaste kvartsseket.*

Henrik Meinander – *Borgerlighetens givakt! Fysisk fostran för pojkar i sekelskiftets nordiska läroverk.*

Rolf Pålbrant – *Cykelsporten som kommersiell och politisk faktor företrädevis i Frankrike och Italien.*

Leif Yttergren – *Tidning för idrott och den tidiga idrottspressen. Källmaterial om den tidiga idrottsrörelsens historia.*

Jan Lindroth – *Victor Balck som idrottsideologi – ett föredragningsmanuskript utgivet med inledning och kommentarer av Jan Lindroth.*

1993

Christer Bjurwill – *Kroppens fenomenologi*.

Christer Ericsson – *Idrotten i brukssamhället – synpunkter och exempel*.

Kjell Olsson – *”Sluta supa – skaffa arbete – börja träna”*. Politiska, sociala och kulturella värderingar i *Rekord-Magasinet 1942–1969*.

Eva Queckfeldt – *Varför platsar inte idrotten? En granskning av läroböcker och undervisning i historia*.

Jarl Torbacke – *Carl Grimberg – sportsman och friluftssälskare*.

Karin Wikberg – *Idealism eller professionalism? En studie i den stora amatörräfstens 1945-1946. Del I*.

1994

Torbjörn Andersson – *Engelsk fotbollsforskning – en översikt*.

Kenth Hansen – *Konståkning första olympiska vinteridrotten – London 1908*.

Inga Löwdin – *Tillbakablick på skidornas damlängdloppning som tävlingsport 1880-1965*.

Niels Kayser Nielsen – *Hälsa och idrott – en modern och nationell angelägenhet*.

Karin Wikberg – *Idealism eller professionalism? Ledarna i amatörräfstens efterspel 1946-1948. Del II*.

Karl Örsan – *Bruno Liljefors och idrotten*.

1995

Per Forsberg – *Samarbetstanken. Idrottsföreelsen och de s k kulturella folkrörelserna 1930-1939*.

Olle Halldén och Lars Eubel – *Om och kring Hieronymus Mercurialis (1530-1606)*.

Jan Lindroth – *De idrottshistoriska föreningarna – en minifolkrörelse?*

Jan Malmstedt – *En Viking som jujutsu-mästare. Viking Cronholm och jujutsuns introduktion i Sverige*.

Magnus Petersson – *Från tävlingsidrott till motionsidrott. Paradigmskiftet inom den akademiska idrotten under 1960- och 1970-talen*.

Benkt Söderberg – *P.H. Ling – heron, vetenskapsmannen och gudsbelätet. Något om Lingbilden under 1800-tal och tidigt 1900-tal*.

1996

Christer Bjurwill – *Helhetstanken hos Per Henrik Ling*.

Jonas Cederquist – *Rekordtänkande i tidig svensk idrottsrörelse 1880–1909*.

Jan Lindroth – *Tjugo år med SVIF. Objektivt och subjektivt om Svenska idrottshistoriska föreningen 1976–1996*.

Britta Lövgren – *”God vigör – gott humör.” Husmodersgymnastiken under 1940-talet*.

Paavo Ros – *Kvinnor och idrott under antiken.*

Benkt Söderberg – *P.H. Ling i gungning. En strid på 1940-talet om linggymnatikens förflutna.*

1997

Torbjörn Andersson – *Fotbollen och storstrejken 1909.*

Björn Hallerdt – *Olympiska spel i Stockholm 1843?*

Rolf Haslum – *Stora och lilla arenan. Torsten Tegnér, idrottsjournalistiken och samhällsutvecklingen.*

Håkan Holst – *Dagens Nyheters sportsida, myt eller verklighet?*

Urban Lundberg – *Bortom folkrörelsebegreppet: Staten och idrottens autonomi.*

Lars Wolf – *Fiktionens idrottspojkar i folkhemmet. Om några ungdomsböcker från fyrtioalet.*

1998

Lars Björlin – *Arbetarnas idrottsförbund (AIF) och Röda Sportinternationalen – några synpunkter med anledning av nytt källmaterial.*

Jan Lindroth – *Den moderna tävlingsidrottens intensifiering – principiella synpunkter och praktiska exempel på en försummad dimension.*

Johan R. Norberg – *Tipsfrågan och idrottsrörelsens väg in i det svenska folkhemmet.*

Tobias Stark – *”Stortysk fuga och negerjazz”. Rasstereotyper och rastänkande i svensk massmediabevakning av Berlin-spelen 1936.*

Karin Wikberg – *Richard L. Lindquists idrottsliga bravader – inblickar i en stockholmares idrottsliv 1872–1892.*

1999

Torbjörn Andersson – *Den svenska fotbollshuliganismen 1900–1939.*

Sixten Bengtsson – *Försök att förena konst och idrott. Om Riksföreningen konsten i sporten.*

Jonas Cederquist – *Idrott och religion bland indianer i Nordamerika.*

Ingrid Lindell – *Lokala idrottsliga samarbetsformer och fostran av idrottsmän 1936–1960 – exemplet Helsingborg.*

Jens Ljunggren – *Kroppsfostern och hegemoni. Folkskolans fysiska fostran till ca 1919.*

Hjördis Meyer – *Lingiaderna 1939 och 1949 i svensk pressopinion.*

2000

Claes Annerstedt – *Kropp, idrott och hälsa – dåtid, nutid och framtid.*

Jan Lindroth – *Från noll till något – idrottshistorisk forskning i Sverige.*

Eva Queckfeldt – *Attraktiva blondiner, stadiga bitar och mödrar till två barn. Bilden av kvinnor på två dagstidningars sportsidor 1948–1980.*

Björn Sandahl – *Intensifieringen av den lokala tävlingsidrotten i Sverige – en fallstudie av Spånga IS 1929–1974.*

Paulina Soukas – *Klass och kön i svensk simsport kring sekelskiftet 1900.*

2001

Hans Bonde – *Gymnastik og National identitet.*

Björn Horgby – *Fotboll som arbetaridentitet.*

Ola Larsson – *Gymnastik, idealism och strid.*

Jan Lindroth – *”Under unga år deltog han aktivt i olika idrotter”.*

Jan Samuelson – *Skidåkningen, mannen och det nationella.*

Johnny Wijk – *Idrott, ungdom och ”dansbaneelände”.*

2002

Torbjörn Andersson – *Landskrona – Sveriges starkaste fotbollsfäste?*

Hanna Höckert – *”Fotboll är en kampsport, en grabbsport. Ingenting för tjejer”.*

Jonny Hjelm – *Fotbollsamazonerna från Öxabäck.*

Peter Dahlén – *Fotboll, film och arvfjender.*

Christer Ericsson – *Fotboll i bruksorter.*

Bill Sund – *Den svenska fotbollens övergång till professionalism och arbetsmarknadsrelationer.*

Hans Bolling – *Fotbolls forskning. Från pessimism till optimism.*

Matti Goksøyr – *Lange baller mot nord – om norsk fotball og geografiske utkanter.*

2003

Jens Ljunggren – *Kritiken som legitimerar.*

Henning Eichberg – *Universal play or modern sport – what is the sport historian talking about?*

Rolf Haslum – *Kulturkritiken och idrotten.*

Björn Sandahl – *Arvet efter Los Angeles.*

Paul Sjöblom – *Hjälper det att tvivla på tävlingsidrotten?*

Johnny Wijk – *Vad ska idrott vara bra för?*

2004

John Hellström – *De svenska idrottshjältens historia.*

Helena Tolvhed – *”Stål i musklerna och stål i viljan”.*

Leif Yttergren – *Nurmi-affären.*

Inga Lena Ångström-Grandien – *Gymnastikens glömda rum.*

Sara Berglund – *Medlet som blev ett mål.*

Suzanne Lundvall och Jane Meckbach – *Ett ämne i rörelse.*

2005

Christian Widholm – *Sportjournalistiken som medskapare av nationell gemenskap vid Olympiaden 1912.*

Peter Dahlén – *Morgongymnastiken i svensk radio 1929–1939.*

Birger Hedén – *Livet viktigare än idrotten.*

John Hellström – *Ingemar Johansson och svensk media.*

Lars Bredelius och Björn Sandahl – *Offret, slarvern och fuskaren.*

Sune Sylvén – *Idrottsfamiljens svarta får.*

Nils-Olof Zethrin – *Med knutna nävar.*

2006

Torbjörn Andersson – *Östers IF – från ett ”djävla änga-gäng”.*

Susanna Hedenborg – *I gränlandet mellan arbetsmarknad och sport.*

Tom Petersson – *Fotboll som företag- och varumärkesstrategi.*

Karin Wikberg – *”Endast fullt tränade och dugliga amatörer...”*

Hans Bolling – *Blott hälsan tiger still – Träna med TV.*

Therese Nordlund – *Jakt och broderskap: J. Sigfrid Edström och Kung Orres Jaktklubb.*

2007

Jan Lindroth – *Idrottshistoria vid Stockholms universitet.*

Johnny Wijk – *Det svenska ”golf- och tennisundret”.*

Björn Lundmark – *Hockeyböcker och kanadensisk identitet.*

Anders Ottosson – *Kinesiologins historiska rörelselagar. Början till en begreppsgenealogi.*

Josef Fahlén – *Från Ulf Sterner till Harry Harkimo – En analys av transformeringen av svensk ishockey 1967–2000.*

Per Brandt – *Sportjournalistiken som målande bilder med ord – En genre- och stilanalys av Åke Halls texter i Göteborgs-Posten.*

2008

Christian Lindstedt – *Marathonlöpning och de olympiska spelen: berättelsen om en komplicerad relation.*

Hans Bolling – *OS för "andra"? Paralympics – de parallella spelen.*

Joakim Forsberg – *Ingemar Stenmark – framgångssaga och hjältekonstruktion.*

Susanna Hedenborg – *Enkelt fältgrått och amasoner i topp – Rytтарыolympiaden 1956 analyserad ur ett genus- och klassperspektiv.*

Helena Tolvhed – *"Damolympiaden" i Göteborg 1926 och det olympiska spelet kring kvinnlig idrott.*

Leif Yttergren – *J. Sigfrid Edström, antisemitism och Berlin-OS 1936.*

2009

Johnny Wijk – *Det folkliga genombrottet för tennis i TV-sofforna.*

Jan Lindroth – *Den korta idrottshistorien.*

John Gustafsson – *Skridskotekniken och V-stilen.*

Emil Dickson – *För framtids segrar.*

Patrik Steorn – *Badande män.*

2010

Johan R. Norberg – *Idrottens spelberoende – Tre tillfällen då spelmarknaden förändrat svensk idrottspolitik.*

Emil Andell Hansén, Tuan Nguyen och Vasil Temelkov – *Importsvenskan. En studie av utländska värvingar till Allsvenskan 1974–2008.*

Håkan Appelblad – *Löparvågen och dess västerbottniska exponent Vindelälvsloppet.*

Håkan Karlsson – *Fotbollens idrottshistoriska platser. Ett försummat kulturarv.*

Tobias Stark – *Antwerpen-OS 1920 och startskottet för svensk ishockeysport.*

2011

Jonny Hjelm – *Historikerna och "tävlingsidrotten".*

Hans Bolling – *“Hell is paved with good intentions”*.

Matti Goksøy – *Skrivende fotballspillere og kjempende poeter; Berlin-OL og Nobels fredspris i 1936*.

Kajsa Helsing – *For men only? Genuskonstruktioner i Friluftsfremjandets årsbok På skidor 1930–1970*.

Emma Pihl Skoog – *En manlig knytnäve: Klass och kön i idrott och boxning under tidigt 1900-tal*.

Leif Yttergren – *Professuren i historia, särskilt idrottshistoria vid historiska institutionen, Stockholms universitet*.

2012

Referentgranskade artiklar:

Eivind Å. Skille – *Connecting alpine skiing and Telemark skiing in Norwegian ski history. The case of Galdhopigrennet*.

Klaus Eskelund – *Idrætsrum mellem disciplin- og projektsamfund*.

Artiklar:

Fredrik Nilsson – *Ett ypperligt fortskaffningsmedel i Herrens krig. Den cyklade frälsningsarmén och det modernas besvärjelser*.

Karolina Wiell – *Kvinnorna gör entré. Simning som kvinnlig OS-gren 100 år*.

Johnny Wijk – *Veckan då Sörenstam utmanade männen och blev “Annika” med världen – om idrottsstjärnor, celebriteter och känslor, eller en idrottsbagatell som blev en massmedial världshändelse*.

2013

Referentgranskade artiklar:

Helge Chr. Pedersen – *Idrett – et minoritetspolitisk redskap? Skole og idrett i Inre Finnmark i mellom- og etterkrigstiden*.

Helena Tolvhed – *“... tendenser, som vi icke bör gå in för”. Riksidrottsförbundet och frågan om kvinnors friidrott i Sverige 1925–1939*.

Artiklar:

Karin Lindelöf – *Lady långdistans, Ladylufsen och Kvinnor Kan. Etnologiska perspektiv på de svenska tjejloppens framväxt*.

Jan Lindroth – *Från Ungernrevolt till Greklandsjunta. Idrottsrörelsen, utrikespolitiken och bojkottvapnet 1956–1969*.

Gustav Forssblad – *“Det är sorgligt, det är kusligt men the show must go on”. Idrott och politik vid fotbolls-VM i Argentina 1978*.

David Ottosson – *Volleybollens etablering i Sverige. En kartläggning över volleybollens tidiga verksamhet och ideal.*

Jørn Hansen – *Mega-events, sikkerhed og de olympiske lege. Med utgangspunkt i München 1972, hvor det hele startede.*

2014

Referentgranskade artiklar:

Daniel Svensson – *Changing tracks? The battle between natural and scientific training in Swedish cross-country skiing, 1948–1972.*

Artiklar:

Matti Goksøy – *The historic rollercoaster of Norwegian running: High peaks and nothing in between? An outlook on the role of visitors, venues and women.*

Isak Lidtröm – *Att göra folk av skidlöpare. Nationen, regionen och kampen om Vasaloppet 1922–1931.*

Leif Yttergren – *Amatörismen, moralen och "idrottsfamiljen". Några reflexioner kring Dan Waerns avstängning 1961.*

Ulf Zander – *Med hopp i hjärtat och vingar på deras hälar. Från OS i Paris 1924 till OS i London 2012 via Chariots of Fire.*